

SLOVENSKI NAROD.

Knjiga vsak dan zvečer izvzemši nedelje in pravnike ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, na pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, na pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača na vse leto 22 K, na pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko isto leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljanje naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petorostopne petit-vrate po 14 h, če se oznanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knaifovih ulicah št. 5. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnistva telefon št. 85.

Nemški uradniki med Slovenci.

Od Drave, 5. julija.

Na Štajerskem in na Koroškem se nastavlja nemški uradniki med Slovenci, naj si bodo slovenskega jezika zmožni ali ne, če tudi ne manjka kvalifikovanih Slovencev. Velja princip, da se Slovenec povsod odri- ne, da dobi Nemec službo in kruh, da se razširi nemška posest, pomnoži in utrdi v mestih in trgih nemški živ- elj! Najnovejši dogodki kažejo, da se bode ta sistem prenesel tudi na Kranjsko, da je slovenska klerikal- na stranka toli brezvestna, toli kor- ruptna, da hoče to celo pospeševati iz političnih motivov! Ko bi se šlo samo za interese te stranke, privo- ščili bi jej, da dobi v svojo sredino same nemške uradnike, da bi padal krepko bič po njenih ljudeh! Pa, se- daj, ko so vsled vodstva Šusteršiča in Korošca že na Kranjskem mogoči samonemški uradniki, kako se hoče- mo teh ubraniti v bodoče na Štajer- skem in Koroškem!?

To je prokletstvo zla dejanja teh ljudi. Reklo se bode odzadaj: Kar gre celo na Kranjskem, mora biti tem bolj mogoče na Koroškem in Štajerskem! Kmečki poslanci Gra- fenauer, Pišek in Roškar, ali uvidite pogubno, izdajalsko postopanje va- ših političnih voditeljev? Ali si upa- te še v bodoče trditi, da ste vi zagovorniki slovenskega uradovanja, branitelji naroda in domovine? Kdo bi vam naj to še verjel? Duhovniki so glede uradovanja neodvisni. Kje in kdo pa je na Štajerskem ali Koroškem že slišal, da je samo ena deka- nijska konferenca na primer skleni- la slovensko uradovanje? Pa tu do- zdaj ni našel grajalne besede ne »Slovenski Gospodar«, ne njegovi uradniki, med katere spada že več let »dičen« duhovnik in poslanec pa- ter dr. Korošec! Pa, dasi živimo v tako žalostnih razmerah, vendar sem prisiljen staviti zaradi uradniškega vprašanja novi predlog do sloven- skih državnih poslancev.

Najbolj občutljivo je za sloven- ske stranke, če sodni uradniki med nami ne razumejo jezika. Tu se gre za najimennejšo interese, za imet- je, čast in življenje! Bratuša v ptuj- skem okraju je bil celo v smrt obso- jen, ker preiskovalni sodnik ni bil dovolj zmožen slovenskega jezika! Strah in groza mora navdajati člo-

veka pred takimi sodniki! Tu bi mo- rali priti ljudstvu na pomoč sodni inspektorji!

Pa kako naj, ko so pa zopet sa- mi Nemci!?

Da se tu razmere razjasnijo, morajo slovenski državni poslanci določiti iz svoje sredine docela spo- sobno osebo, katera naj po preteku počitnice obišče vsa slovenska okraj- na sodišča na Štajerskem in Koroškem ter posluša kazenske in civilne razprave. Designiran poslanec-stro- kovnjak bode imel tako najlepšo pri- liko, da sliši, kako slovenščino neka- teri nemški sodniki pri nas govorijo, kako pomanjkljive so vsled nezna- nja slovenščine vse razprave. Tako nabran material se bode dal uspešno porabiti v državni zbornici in časo- pisju! To sredstvo se mi zdi edino, da se spravijo škandalozne, nezno- se razmere v javnost, da se prepreči na- stavljanje nemških kurzovcev za sodnike med Slovenci!

Upam, da ima še vsaj en član slovenske delegacije toliko do- moljubja in požrtvovalnosti, da bode to delo prevzel in izvršil!

Državni zbor.

Dunaj, 6. julija. Z veliko ve- čino je poslanska zbornica danes po kratki debati sprejela nujni predlog socialnih demokratov glede zavarova- nja delavcev za starost in onemo- glost. Minister baron Bienerth je izjavil, da si bo vlada v smislu prestolnega govora prizadevala ustvariti zavarovanje, ki bo zasluži- lo tako ime. Seveda se bo treba pri tem ozirati na moči državnih financ in na domačo produkcijo. Vlada upa, da bo mogla tozadevni zakonski na- črt predložiti parlamentu takoj v je- seni, ko se zopet sestane, kar se zgodi najbrže 3. novembra. Zakon pa ne bo obsegal le reforme bolniških blaga- jen, zavarovalnic zoper nezgode, za starost in onemoglost delavcev, tem- uč bo skrbel tudi za tisti krog sa- mostojnih gospodarjev, ki so po svo- jem življenju najbližji delavcem, in ki so ravno tako potrebni preskrbe v starosti in onemoglosti. — Ministro- v izjavo je cela zbornica živo odob- ravalala. — Posl. Axmann je predlagal, naj se tudi tistim privat- nim uradnikom, ki so glede dohodkov enaki delavcem, oziroma samostoj- nim gospodarjem, priznajo državni prispevki k rentam.

Poslanec Hribar je interpeli- ral skupno vlado, naj bi se v ministr-

stva poklicali uradniki, ki so večji jugoslovanskih jezikov. — Poslanec Zitnik je interpeliral justičnega in poljedelskega ministra glede jezi- ka pri odlokih v agrarnih operacijah na Kranjskem. — Končno je odgo- varjal minister Marchet na in- terpelacijo nemških poslancev zaradi češke Komenskega šole na Dunaju. Minister je povedal, da se z njegovo naredbo glede izpitov na imenovani šoli ni ničesar spremenilo v pravem oziru. Svojo naredbo je naznanil 5. maja t. l. v proračunskem odseku, ne da bi se bil kdo proti temu ogla- sil. Glede podelitve javnosti šolam Nižjeavstrijskem je opozarjal mi- nister na svojo izjavo v proračun- skem odseku, in katera temelji na raz- sodbi državnega sodišča, vsled katere razsodbe je na Nižjeavstrijskem le nemščina v deželi navadni jezik. — Poslanec Horsky: »Kaj pa so 450.000 Čehov na Nižjeavstrijskem?« — Minister je končno še izjavil, da Komenskega šola sploh ne more do- biti pravice javnosti.

Parlamentarni položaj se je poostil.

Dunaj, 6. julija. Upanje, da bi se poletno zasedanje parlamenta ugodno zaključilo po dovršitvi celega vladnega programa, se je skoraj po- popolnoma izjalovilo. Nemški poslanci iz Češke ne le da ne umaknejo svojih nujnih predlogov, temuč so se začeli tudi krščanski socialisti bližati na- rodnostnim vprašanjem. Ministrske- mu predsedniku se je po dolgotraj- nih konferencah že bilo skoraj posre- čilo, pregovoriti nemške poslance iz Češke, da bi bili umaknili svoje nuj- ne predloge, toda v tistem trenutku je nastopil nemški narodni svet za Češko s pozivom na javnost proti če- liziranju (?) pri uradnih in oblastni- jah na Češkem ter napovedal za pri- hodnjo nedeljo 40 protestnih shodov po nemških mestih in trgih na Češkem. Ta poziv je za nemške poslan- ce ukaz, da ne smejo opustiti vlože- nih nujnih predlogov. Položaj se je vsled tega zelo poostil ter je prav lahko mogoče, da se parlamentarna pogajanja hipoma pretrgajo; zakaj dalje časa ko ostane poslanska zbor- niča skupaj, tem neugodnejši bo po- ložaj ne samo za sedaj, temuč tudi za jesensko zasedanje. Zato prevladuje pri merodajnih krogih mnenje, naj bi se parlamentarno zasedanje za- ključilo še ta teden. Vlada pa še ni izgubila vsega upanja, temuč nada- ljuje konference. Jutri skliče ožjo

konferenco klubovih načelnikov, da umakne svoj maksimalni program ter predloži minimalni program, ki obsega sledeče točke: podržavljenje češke severne železnice, rekrutni predlogi, melioracije, davek na av- tomobile in volitve v delegacije. A tudi iz tega programa bo vlada pri- siljena še marsikaj izpustiti.

Reforme v Vatikanu.

Rim, 6. julija. Danes je izšel papežev dokument o reformah kon- gregacij, kar je pri papeževi vladi isto, kakor razna ministrstva pri po- svetnih vladah. Najvažnejše reforme so sledeče: Sporne stvari, tako ci- vilne kakor državnopravne, se vza- mejjo kongregacijam ter se izročijo sodnim oblastim roma in si- gnatura justitiae. Kongregacije ob- drže le razsodbe v disciplinarnih za- vedah. Sv. oficij odbrzi razsodbo v zadevi dogem glede zakramentov in mešanih zakonov. Kongregaciji sv. oficija ostane obramba verskih in nravnih nauk; načelnik ji ostane papež. Konzistorijalna kongregacija ima imenovanje škofov, nadzorova- nje škofij in seminarjev. Glavni na- men novih reform je, da se ločijo za- konodajne in disciplinarne zadeve, ki ostanejo kongregacijam, dočim se vse sporne stvari izročijo sodnim obla- stim. Nadalje se uredi postopanje prve instance in vzklicnega postopa- nja. Revni dobe brezplačno zagovorniš- tvo ter se oproste vseh taks, do- čim se srednjepremožnim znižajo. Urede se tudi imenovanja, pravice in plače uradnikom.

Vstaži v Macedoniji.

Carigrad, 6. julija. V samo- stanu Kalipetra je kucovlaška četa umorila opata in nekega drugega gr- škega meniha. Tudi grške čete raz- vijajo delovanje s podvojeno silo. Nedavno je odvedla iz vasi Mezmer nekega bolgarskega kmeta in pastir- ja s 300 ovcami.

Berolin, 6. julija. »Voss. Ztg.« je začela približevati tajno po- ročilo nekega bolgarskega politika, ki je v državni službi, in ki je lan- sko jesen prepotoval macedonske vi- laiete na višji ukaz, da prouči orga- nizacijo o vstaji v Macedoniji. Poro- čilo pravi, da se mora vstaška orga- nizacija izboljšati, ideja ojačiti in najboljši bolgarski možje se morajo združiti v tem duhu. Vstaški odbori so sredstvo, da se evropska politika ohrani vedno čuječa. Iz programa re- volucijskih odborov pa se morajo črtati umori in atentati.

Rusija vendar dobi vojno brodovje.

Petrograd, 6. julija. Ker so se razbila kompromisna pogajanja med državnim svetom in dumo glede dovolitve 11.250.000 rubljev za zgradbo novih oklopnih, stopi v veljavo § 13. proračunskega zakona, vsled katerega ostane v veljavi lan- ski državni proračun, ki dovoljuje vladi sredstva za zgradbo oklopnih.

Ruski car in carica na Angleškem.

London, 6. julija. Delajo se že velike priprave za sprejem ruske- ga carja, ki pride s carico vred vrnit kralju Edvardu obisk. Carska dvo- jica pa ne pride v London, temuč iz- stopi le na otoku Wightu.

Revolucija v Paragvaju.

London, 6. julija. Vojaška revolucija v Paragvaju ima popolni uspeh. Revolucionarji so prisilili predsednika Ferreiro in njegove mi- nistre, da so odstopili ter zbežali v braziljsko poslaništvo.

Dopisi.

Iz Bučke. Deželna vlada je v pritožbi naših klerikalcev zaradi ob- činskih volitev razsodila, da se naj vrše v graščini Radelca, češ, da ni v Bučki zato pripravnega lokala (To je tudi resnica. Op. pis.) Zaradi tega se obračamo napredni volileci do g. župnika Kutnarja z nekaj vpraša- nji: Ali vam je znano, da vaši agi- tatorji: Jaklič, Tersinar, Selaki, Prah & Comp., vedno pridušajo na- predne in nepristranske volilce, da pri bodočih volitvah se bode za »ve- ro« šlo? Ali je mogoče to res? Ali je to mogoče le slepilo nerazsodnim lju- dem? Ako brez vsega dovoljenja z vero agitirajo, zakaj jih ne primete za jezik, — ako je pa laž, da se nam- reč ne gre za vero, kaj rečete k temu? Ako je resnica (kar pa nam ni znano) in ker ni nobenega lokala na Bučki, da bi ga bili ponudili za bo- doče volitve, se pač pozna, da ste sa- me brihtne glave skupaj. — Zakaj se niste spomnili, da bi bili predložili v pritožbi, da se lahko volitve vrše pri Sv. Martinu v cerkvi za oltarjem? Predsedovali bi volitvam vi, (ker ste v cerkvi gospodar). G. J. Komljanec, profesor v pokoju, bi lahko pred al- tarjem molil za srečno zmago, in ako

LISTEK.

Devica Rožica in Ljubljanski zmaji.

(Konec.)

»Mati Šmarnica, kar nekaj mi je zmiraj reklo, da se tale Majaronova samo dela tako sveto; uj — uj — uj; sama sveta Uršula je obvarovala našega sina te grešnice licemerske.« Antonova mati je strmela in sklepala roke. Zmajevala je z glavo in dvomila:

»O, saj to pa ne bo res! Rožica ni takšna!«

»Ni takšna!« se je razburila in udarila z nogo ob tla Mreta Komar- jeva. »Kdo pravi, da ni takšna! Sama sem jo videla pri gospodu Hi- acintu, kako se je smukala okoli nje- ga kot Putifarka okoli svetega Jo- zefa.«

Mati Šmarnica je še vedno osta- la neverna.

»Vidite, takšna kača! Čisto vas je preslepila! Ampak zdaj se je uje- la, in na dan je prišlo vse njeno hu- dobno ravnanje. A tale Selica Burje- va, kako je to sveta devičica! Mam- ka, njo vzemite svojemu sinku za že- nico! Boljše ne morete dobiti, in če je greste iskat po vsem svetu.«

Anton Šmarnik je slišal to go- vorico, in niti na misel mu ni prišlo, da bi verjel besedico. A hotel se je vseeno prepričati, odkod izvira.

Popoldne je zopet prihitela ne- vesta Rožica k njemu na vrt in stop- il je k njej z mrzlimi potezami na obrazu. Dekle se ga je ovilo in šep- talo:

»Dragi Anton!«
Ostal je miren in jo vprašal:
»No, reci, kje si bila snoči?«
Začudila se je njegovemu glasu in stopila od njega.

»Kje, pri spovedi! Pri Sv. Flo- rijanu, pri belem menihu!«
»No, ali si potem šla sama do- mov?«

»Sama. Zakaj vprašaš?«
»Ali ne smem? Rožica, zakaj mi nisi povedala, da si šla iz cerkve z menihom!«
Zardela je, in oči so se ji osol- zile.

»Torej je le res, kar govore o tebi po mestu! VHijacintovi celici so te videli, pri grehu so te zalezli, ti zavržena devica!«

Rožica je dvignila glavo in v očeh so se ji bliskale solze kot zlata rosa, presenečenje ji je ovilo lica in usta z nemim pajčolanom. Ali je An- ton, ki tako govori, ali je vstanu mi- sliti o njej kaj takega? Bolest ji je objela srce, temna žalost ji je stiska- la prsi, in ni zmogla besede v svoj za- govor.

»Anton!« Zaklicala je njegovo ime in zbežala iz vrta.

Sedaj je bil prepričan, da je kri- va. Že večeraj popoldne se je vedla tako sumljivo in danes je hotela naj- pretež samolčati, da je bila z menihom, a potem ni vedela ničesar, da bi se izgovorila.

Anton Šmarnik je bil na čistem s svojo nevesto.

Sklenil je pretrgati vsako vez ž njo. Nikoli več se ne smeta videti, in zatožil jo bo pri mestnem sodniku.

Rožica pa — prihitela je do- mov, vrgla se je na tla in zajokala. Tudi njeni materi je bilo že vse znano.

»Dete, moje nesrečno dete! Kaj hočeš sedaj?« Vsi so obsodili ubogo deklico, mati je verovala v njeno ne- dolžnost.

Rožica je vstala in se nasmeh- nila: »Saj to so sanje...«

»Ali sanjaš, dete, pri belem dne- vu? Vse je resnično, in za vedno si zavržena, ako se ne izkaže pravica.« In sedaj ni vedela Rožica, kaj bi storila.

»K spovedniku pojdem,« je re- kla popoldne, »k onemu ljubeznivemu starčku, ki mi je snoči obesil škapu- lir okoli vratu in me blagoslovil.«

Šla je, a že na stopnicah je sre- čala biriča. Grozno je s sabljo razbi- jal po tleh in imel je visoko kapo in črn plašč.

»Kje je tista Majarončkova

punca, ki je hotela na goljufiv način skleniti se z gospodom Antonom? Kje je, da jo z enim s seboj?«

Rožica se je prestrašila in pomi- slila. Odgovorila je:

»V cerkev je šla molit.« — In odhitela je k Svetemu Florijanu.

Trkala je na porti in prosila, naj pokličejo tistega ljubeznivega, belega starčka, ki jo je snoči spo- vedal.

»No, ti si tukaj, dragi otrok,« jo je nagovoril menih. »Kaj dobrega prinašaš?«

Povedala je svoje veliko gorje, kako jo ljudje obrekujejo, in da jo je zato zapustil njen ženin, in da jo hočejo sedaj celo zapreti med tolvaje in razbojnike.

Potolžil jo je dobri starček in obljubil, da bo vse storil zanjo.

Moder in čudodelen je bil me- nih. Misli, je, dolgo je misli, bral je v debelih, črnih bukvah, križal se je in rotil, potem se je pa napotil k mestnemu sodniku.

»Hudobni ljudje so obtožili gos- podično Rožico Majaronovo greha zoper sveto čistost. Jaz pričam o nje- ni nedolžnosti, in ljubljanski zmaji bodo dokazali resnico mojih besed. Skličite vse mesto, naj se zbere ob Ljubljani, kjer gre mesarski most pod varno stražo štirih zmajev. Jutri ob sedmi uri pojde Rožica čez most, in ako je nedolžna devica, bodo zma- ji oživali, z repovi bodo majali in

opletali po zraku, ako pa je grešnica, bodo ostali zmaji mrtvi, in z repovi se ne bodo ganili.«

»Dobro in pametno si govoril,« je dejal mestni sodnik. »Ako se izka- že njena nedolžnost, jo bo vse mesto proslavilo in ovenčalo z rožami, in njena poroka z našim meščanom, Antonom Šmarnikom, bo dan slave in veselja za vse mesto. Ako pa se iz- kaže, da je kriva, jo bomo živo zazi- dali v samostan.«

Beli menih se je priklonil in se vrnil v svojo celico.

* * *

Druge jutro na vse zgodaj že so bobnali bobnarji, trobili trobentači in vpili mestni biriči. Po vseh ulicah, trgih in cestah so klicali in budili meščane, naj ostanejo iz mehkih per- nie in se odpravijo k mesarskemu mostu, kjer se ima izkazati nedolž- nost Rožice Majaronove, ali pa njen greh.

In res, na obeh straneh mostu in po bregu in celo po lipah, ki so tam rasle, se je nabralo na sto in sto radovednih ljubljanskih meščanov.

In ko je odbila ura sedem po ljubljanskih zvonikih, je pripeljal mestni sodnik obtoženo Rožico Ma- jaronovo. Ljudstvo se je zgrnilo za njo, ko je namerila korak na most, in kot na ukaz so vsi štirje bronasti zmaji oživali, kot bi hoteli splavati po zraku. Težke repove so odvili in jih zamajali po zraku. Zehali so in

se gre za vero, ni vrag, da bi se ne naredil čudež, da bi namreč vi in vaša klerikalna banda zmagali, in, oh, kako bi vi potem lahko šli v pokoj! Tam bi tudi volilce zapustil hudobni duh, in volili bi krščanska može, ker bi jim bila zopet dana večja priljubljenost — telesna dela usmiljenja — pač veste katera. Hvalijo se vaši agitatorji, da pride tudi studentski župnik k nam volit; on pa nima tu nikakršne volilne pravice, tedaj bi mu bilo težavno brez posla na volitvah. Glejte, če bi se volitve vršile pri Sv. Martinu, bi studentski župnik lahko imel pri strani oltarja »ofer« in nabrali bi lepe krunice, katere tako grozno potrebuje, ker se bode treba »seliti«. Zraven bi pa lahko tudi nadzoroval volilce — svoje farane, ker jih bode precej prišlo k nam volit, in bi vsaj pri volitvah nasa ne dobili. Tedaj gospod župnik! Ako je res volitev verska reč, in ker ni dobiti nikjer prostora, potrudite se, saj je še čas, in spravite volitve v cerkev, saj verska reč spada vendar v cerkev, shodi »Marijine družbe« se tako vselej v cerkvi vrše, naj bi se šlo to, in verujete, da vam je uspeh zagotovljen; in z lahkim srcem bode tebač zapustili in »rajžali« od nas; tedaj na delo. Ako pa ni to verska reč, tedaj pa opozorite svoje agitatorje, da je laž strašansko velik greh.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 7. julija.

— **Gostinčar na Vrhniki.** Državni poslanec Gostinčar se je včeraj zjutraj pripeljal na Vrhniko. Prva njegova pot je bila k famoznemu županu dr. Maroltu, ki je kot čuvár javne varnosti na Vrhniki največ kriv napada klerikalcev na vrhniško postajo in na železniško osovje. Namesto da bi bil pri tistem napadu župan dr. Marolt ljudi miril, jih je še ščuval in jih nameraval spravljati v zmotu ter jih s tem podžigal k novim nasilnostim. Zda, ko se je začela sodna preiskava, se trudijo klerikalci na različne načine, da bi stvar potlačili. Menda je ta namen pripeljal tudi Gostinčarja na Vrhniko. Gredeč od dr. Marolta proti kolodvoru je Gostinčar srečal železniškega uslužbenca Zupanca, ki so ga bili klerikalci na kolodvoru, ko je bil v službi, napadli in ž njim tako grdo delali, da, je moral pred njimi bežati in se zakleniti v svoje stanovanje. Gostinčar je Zupanca prav prijazno ogovoril, in ga izpraševal o celi zadevi ter mu previdno skušal sugerirati, kar bi klerikalci radi imeli, da bi mož verjel. Ob polu 10. je bil Gostinčar že na kolodvoru. Prišel je pol ure prezgodaj, hotec govoriti s postajnačelnikom. Dolgo je hodil po kolodvoru in se oziral na pisarno, a vstopiti se ni upal. Naposled je šel v čakalnico in se je pri blagajniškem okencu predstavil postajnačelniku. Ta mu je potem rekel, naj pride v pisarno, če ima ž njim kaj govoriti. Gostinčar je šel v pisarno in je tam na dolgo in na široko govoril o klerikalnem napadu. Slovesno je zatrjeval, da jim bo v uredništvu »Slovenca« že posvetil, da je tudi on za to, naj se krivci nekoliko kaznujejo, vendar je postajnačelniku vedoč, da bo zaslišán kot pričá, polagal na sree, naj skrbi, da ne bo zaradi te stvari preveč prahu in da listi ne bodo imeli dosti pisati. Ali ni to očitno vplivanje na pričó? Klerikalci so Gostinčarja poslali na Vrhniko, misleč, da se mu nič ne more zgoditi, če poskusi vplivati na pričó, ker ga varuje poslanska imuniteta. Ker se je o klerikalnem napadu na železni-

opletali ž njimi, da je donelo okoli njih, da je zvenelo v njihovem trupu, a Rožica je šla kot zmagovalka čez most. Na levi in desni, spredaj in zadaj so zmajali pričali o njeni nedolžnosti, in šele potem so zopet zavili repe, ko je stopila z mostu.

Ljudstvo je to videlo, strmelo je in dajalo čast in slavo Bogu in modremu menihu, ki je tako očitno rešil nedolžno nevesto.

Potem so pa hudobno in lažljivo zopernico, Selo Burjo, privezali na osla in jo za kazni zapodili čez most. In zmajali se niso ganili in repov niso odvili, ampak gledali so grozeče predse. Ljubljanski samosrajčniki pa, ki so bili že tedaj prave ljubljanske srajce, so s palicami in kamenjem zapodili osla, da je stekel z lažnivo devico proti Svetemu Florijanu.

V nedeljo potem pa je svatovala vsa Ljubljana. Bilo je nepopisno veselja, pili so ga kot v Kani Galileji. Nevesta Rožica je bila vsa v lilijah, in biserno snežne korale so ji ovijale vrat. Smehljala se je in smehljala: »Čakaj, Anton, se vse ti povrnem, kar si mi hudega storil.« In za kazni ga je poljubila.

Tako so pričali ljubljanski zmajji nedolžnost prelepe device Rožice Majaronove. Jaz pa sem to napisal, da ostane v zged in pouk vsem deklicam in gospodičnam.

C. Golar.

ško osovje na Vrhniki začela sodna preiskava, se nam ne zdi potrebno, da bi na »Slovenca« zavijanja o tej stvari kaj odgovarjali. Kar smo zapisali, je do plicičresnično in se izkaže tudi pred sodiščem navzlic — Gostinčarjevemu posredovanju pri pričah.

— **Ciril - Metodova veselica v Trstu in tamošnji klerikalci.** V nedeljo, dne 5. t. m. se je vršila v Trstu pri Sv. Ivanu vrtna veselica v prid šolske družbe sv. Cirila in Metoda. Vsak pošteno misleč človek bo mislil, da bodo tako eminentno narodno prireditve in še posebno na narodno zelo eksponirani točki kot je Trst — vsi sloji, ne glede na politično mišljenje vsi posameznika — podpirali. Ali varaš se, dragi čitatelj, ako to misliš! Med dobrimi in narodnimi tržaškimi Slovenci se je vgnezdila črna izdajalska zalega, katera je delovala proti tej rodoljubni prireditvi. Ultraklerikalna čunja »Zarja« — glasilo tržaških slovenskih ultramontanec, je v svoji zadnji številki agitirala proti Ciril - Metodovi veselici, čes, »ta družba je v liberalnih rokah, darove sprejema tudi uredništvo »Edinosti«, zatoj proč od te prireditve in te družbe.« — »Naj le podpirajo to družbo — pravi »Zarja« doslovno — edinjaši in »narodnjaki«, nas in naše katoliško ljudstvo pa naj puste pri miru.« Ali ste jih slišali izdajalske črne duše!!! Ali to še ni vse! V nedeljo sta svetoivanski kaplan — znani hujskač Čok in župni upravitelj Sila s prižnice na nekvalifikovan način divjala proti Ciril - Metodovi veselici. V cekvi pričujoči trdijo, da se je z lece pozivilo ljudstvo, da naj se nihče ne udeleži popoldanske Ciril - Metodove veselice v »Narodnem domu«, ker tam (v »Narodnem domu« pri Sv. Ivanu namreč) gospodari liberalni satan! Padlo je še mnogo enakih psokv. To je že naravnost škandal, kar počnejo ti zbesneli popje. Ako se že bojuje proti »narodni stranki«, naj se bojujejo s poštenim orožjem, ali proti tako potrebni šolski družbi — posebno še v Trstu, kjer je tisoče slovenskih otrok brez slovenske šole — to je že tako podlo, da ne dobimo za obsodbo pravega izraza. — Na vrtu »konsumnega društva« je črna banda priredila takozvani ples »šagra«, kjer so se vrtele »Marijine hčere«. To seveda kot konkurenca Ciril - Metodovi prireditvi. No, na veselico naše šolske družbe je vzlic vsej protigonji in protiagitaciji privrelo od vseh strani toliko občinstva, da je bil obširni vrt »Narodnega doma« natlačeno poln. Veselica se je vršila v najboljšem razpoloženju navzočih ob zvokih godbe, lepe pesmice in spuščanju umetelnih ognjev. Zvečer je bil Sv. Ivan krasno razsvetljen, izvzemši oken klerikalnih podrepanov. Tržaški Slovenci, kateri so nam svojedobno grozno zamerjali, ker smo brezobzirno pobijali nevarno črno zalego, občutijo sedaj na svoji koži, kake podle duše so hinavski klerikalci. Upamo, da se bodo našim rojakom ob Adriji odprle oči, da bodo pravočasno spoznali svoje črne sovražnike in ž njimi po zasluženu obračunali.

— **Slovenci in Hrvatje pri državnih železnicah.** V sled posredovanja slovenskih in hrvaških železničarjev iz Trsta sta nedavno poslancá Mandić in Hribar v državnem zboru interpellirala železniškega ministra zaradi zastavljanja Slovencev in Hrvatov pri državnih železnicah. V tej značilni interpelaciji se navaja, da železniško ministrstvo deluje na germanizacijo nele podrejenih uslužbenecv, temu sploh na prebivalstvo tistih krajev, po katerih tečejo državne železnice. O tem pričajo statistični podatki o uredništvu pri glavnem ravnateljstvu in Trstu. Vse proge, ki spadajo pod imenovano ravnateljstvo, merijo 982 kilometrov. Največji del teh prog, to je 600 kilometrov teče po slovenski zemlji in le 365 kilometrov po italijanski. Nemškega ozemlja ni niti za ped. A v kakšnem razmerju je uredništvo po narodnosti napram prebivalstvu omenjenih dežel. Pri raznih odsekih pri ravnateljstvu je 196 uradnikov. Od teh je 21 Slovencev, 7 Hrvatov, 39 Italijanov, 11 Čehov, 1 Poljak, 1 Madžar in 116 Nemcev. Poduradnikov je 51, po narodnosti 19 Slovencev, 2 Hrvatov, 9 Italijanov in 21 Nemcev. Slug je 10 Slovencev, 2 Italijana, 1 Poljak in 6 Nemcev. Pri ravnateljstvu so vsi načelniki Nemci. Na železnikih progah službuje 266 uradnikov, od katerih je 92 Slovencev, 24 Hrvatov, 33 Italijanov, 1 Čeh in 116 Nemcev. Poduradnikov je na progah 248, od katerih je 127 Slovencev, 8 Hrvatov, 12 Italijanov in 101 Nemec. Med 1311 služabniki najnižjih vrst je 984 Slovencev, 62 Hrvatov, 83 Italijanov in 182 Nemcev. Te suhe številke dokazujejo najboljše, kako krivično in pristransko postopa železniška uprava s Slovenci in Hrvatji. Izgovor, da morda Slovenci in Hrvatji nimajo dovolj sposobnega osovja za uradniške službe pri železnicah, je seveda popolnoma

jalov, ker je splošno znano, koliko truda in priporočila je treba, preden se spravi kakega slovenskega ali hrvaškega uradnika v službo pri državnih železnicah.

— **Slovenski nečejo znati.** Iz Celovca se nam piše: Na tukajšnjem glavnem kolodvoru se vede uredništvo proti Slovincem brezobzirno do skrajne meje. To znači sledeči dogodek. V petek, dne 26. pr. m. je zahtevalo več slovenskih dijakov vozne listke do Jesenic. Gospodična pri blagajni se obregne s pravo prusaško jezjo, da Celovec ni »windisch« mesto, ampak da se v Celovec govori nemški, in nikakor ni hotela dati voznih listkov. Ker se slovenski fantje niso ustrašili njenega repenčenja in so vztrajali pri zahtevi v slovenskem jeziku, je jezna frajla šla po redarja, misleč si, da bo s tem ustrašila pogumne fante. Toda vkljub temu, da sta ji sedaj prisostvovala redar in postajenačelnik, so fantje še vedno vztrajali pri svojih pravicah. Šele ko so drugi popotniki raztolmačili, kaj so Jesenice, se je doseglo sporazumljenje. Gospodična si je zapisala vsa imena dijakov, ki jih je videla na certifikatih in vrhu tega so bili vsi nesramno napadeni v celovških »štimateh«. Tako daleč smo že torej prispeli, da se bodo Slovenci na Koroškem s policijo strašili, ako slovenski govore, in se z brutalnim nasiljem priganjali k temu, da nemški govorijo. Takšnih razmer menda res ni najti drugod nikjer, kakor pri nas na Koroškem, kjer ta blažena in človekoljubna nemška kultura z brezprimerno sirovostjo tepta najplemenitejše človeške pravice. In nemška ošabnost in krutost se splošno po slovenskem delu Koroške vedno bolj pojavlja, tako da že po najbolj zaprpanih ljudeh vre. Kdaj bo vendar že enkrat konec gospodstva nemških in nemčurških pijavk v slovenskem delu Koroške, kdaj bodo začeli kranjski zaspanci z represalijami?

— **Varstvo otrok.** V Rožni dolini so meseca januarja sklenili ustanoviti društvo v varstvo otrok zaposlenih delavcev. Izvoljen je bil pripravljalni odbor, ki je s pomočjo g. župana Oblaka in gosp. nadučitelja Marna dognal, kar je bilo treba in je za nedeljo sklical občni zbor. V sredo je bil sestanek pripravljalnega odbora. Na njem se je sestavil imeniški odbor, ki naj bi jih pripravljalni odbor predlagal občnemu zboru, da jih izvoli v stalni odbor. Navzočen je bil tudi župnik, ki je odobravala imenik in naglašal, naj bi v tem plemenitem društvu ne prišlo vmes strankarstvo. Toda župnikovo vedenje in govorjenje je bilo skozinsoz hinavsko. Ker je bilo med predlaganimi odborniki tudi nekaj naprednjakov, je župnik sestavil svoj poseben imeniški kandidatov samih pristnih klerikalcev. Oznanil je tudi kar na svojo roko, da občni zbor ne bo v šoli, temveč v kloštru, kamor je zbobnal kakih sto žensk in deset moških, ki so potem izvolili popolnoma klerikalni odbor. Tako je bilo v Rožni dolini z veliko težavo ustanovljeno društvo ugrabljeno in prenešeno v klošter.

— **V Sori je nastavljena provizorična učiteljica.** Znano je, da je nemškutarica. Mesto učiteljice v Sori je bilo razpisano in prosile so starejše, s 15 službenimi leti, a provizorična učiteljica - nemškutarica se očitno baha, da dobi ona to mesto, čeprav šele par let službuje. Pri tem se sklicuje na Kaltenegeja, ki je njen protektor. Večkrat jo pride obiskat v Soro, kakor tudi Kaltenegejeva gospa. To ima še neko drugo ozadje. Sedaj je v Goricanah nemška šola in nemška učiteljica. Otroci se v tej šoli samo nemško uče. Sorška provizorična učiteljica pa, kakor pravijo, mora biti v kraju, kjer ima kolegično Nemko v bližini. Zares lepe razmere. Ščasoma napravijo v Medvodah malo nemško kolonijo pod protektoratom Kaltenegeja. Tamkajšnja duhovščina vse to mirno gleda in še pomaga na primer preški župnik Pomarančar je sam hodil po hišah nagovarjat starše, da so vpisali otroke v nemško šolo.

— **Na naslov slavnega deželnega odbora.** Kaj je z izvršitvijo naprave poskuševalnega vodnjaka, predlaganega in sklenjenega v seji leta 1890. št. 10.770 in sicer v prilogi 3. aprila 1892 št. 65, pod III. ad 1. — **Petnajst let žejni Zagorci.**

— **Iz železniške službe.** Za železniškega asistenta je imenovan aspirant Karel Mrak na postaji Št. Lambrecht na Gornjem Štajerskem. — **Na lokalni železnici Tržič-Kranj,** ki je bila včeraj otvorjena, so nameščeni kot postajenačelniki: v Tržiču poduradnik Franc Šepreč, v Dupljah poduradnik Josip Šlibar in v Naklem poduradnik Alojzij Ošabnik.

— **Društvo »Mladika«** je imelo v soboto popoldne ob 5. v svojih prostorih v Gosposki ulici letošnji redni občni zbor. Otvorila in vodila ga je predsednica gospa županja Hribarjeva, ki je prisrčno pozdravi-

la navzoče. Tajniško poročilo je podal magistratni svetnik g. Evgen L. a. h. Naloga društva, ustanoviti in vzdrževati internat za deklice in deklško šolo, se je v preteklem letu srečno dosegel v obojem oziru. Internat je imel 26 gojenk in bil nastanjen v prejšnjih prostorih višje deklške šole v Gosposki ulici. V I. razredu ljudske šole, ki ima pravico javnosti, je bilo 24 učenk. Voditeljica šole je bila gđc. Marija Wessnerjeva, učiteljica gđc. Marija Grošljeva, veurok je pa poučeval spiritualni gospod Alojzij Snoj. Pribodnje leto se šola razširi v dvorazrednico in bo poučevala na njej še učiteljica gđc. Cirila Pleško. Šola bo v prostorih novega deklškega liceja na Bleiweisovi cesti, kjer se namerava zgraditi pri liceju internat in je prostor zanj že pripravljen. V internat bo sprejetih pribodnje leto 40 gojenk, a so razen 6 oddana že vsa mesta. »Mladika« ima 500 članov, med njimi 26 ustanovnikov in ustanovnic. V odbor je bila namesto gospe dr. Požarjeve, ki je izstopila, izvoljena gospa Josipina Machere. S tem je bilo zborovanje končano.

— **Deželno društvo državnih pisarniških oficijantov in pomočnikov** je imelo v nedeljo v hotelu »Strukelj« redni občni zbor. Predsedoval je shod g. Stegnar, ki je prisrčno pozdravil tovariše, posebno one z dežele, nato pa v splošnem podal poročilo, koliko uspehov je društvo že doseglo in koliko jih še želi. Tajniško poročilo g. Robide omenja, da je bilo v društvu 75 članov. Odbor je imel 11 sej. Prerešetal je zakonski načrt, s katerim se predlaga ustanovitev XII. činovnega razreda, k državnim poslanecem so hodile deputacije društva, kakor je šla tudi deputacija k dunajski konferenci. Blagajnik g. Bišof je poročal o denarnem stanju društva, in sicer od 31. januarja 1907. do 1. junija 1908. Društvo je imelo 583 K 60 vin. dohodkov in 467 kron 10 vin. stroškov, prebitka torej 116 K 50 vin. Blagajniku se je dal absolutorij. Gospod Stegnar je poročal nato o konferenci načelnikov in shodu na Dunaju v dneh od 13. do 16. maja letos. Po dogovoru z vojno upravo se bo ustanovil XII. činovni razred za vse oficijante in pisarniške pomočnike, ki služijo več kot tri leta, ter za certifikatiste in druge pisarniške pomočnike. Letna plača bo 1200 kron, aktivitetne doklade pa na Dunaju 720 K, v I. krajevnem razredu 576 K, v II. 504 K, v III. 432 K in v IV. 360 K. Trijenja bosta dva po 100 K, dva po 200 K in 4 kvadrantenji po 200 K. O tem zakonskem načrtu se bo pribodnje leto razpravljalo v državnem zboru. Za zdajšnje izboljšanje plač državnih oficijantov in pomočnikov naj se porabi 18 milijonov kot del naknadnega kredita. 9. t. m. bo na Dunaju demonstrativno zborovanje državnih oficijantov in pomočnikov. Nato se je sklenilo, da se zviša članarina od 40 na 50 vinarjev na mesec. Pri sledečih volitvah je bil izvoljen za predsednika g. Stegnar, v odbor pa gg.: Bišof, Breškvar, Budnar, Černivec, Jeršan, Kamenšek, Logar, Robida in Selko; namestniki so gg.: Babič, Frank in Rus, revizorja pa gg. Kadunc in Sever. Pri slučajnostih je naznanil g. Stegnar, da so si oficijantje in pomočnice ustanovile posebno centralno društvo. G. Logar je želel, da bi se sklical shod v Logatecu za Notranjsko in v Kranju za Gorenjsko. Ko je povedal predsednik, da se uredi najbrž s 1. oktobrom plače državnih oficijantov in pomočnikov in ko se je sklenilo, da se urgira, da se reši vprašanje, da pride Ljubljana v II. draginjski plačilni razred, je bilo zborovanje končano.

— **Jubilejska slavnost ljubljanskih veteranov** je bila v nedeljo v proslavo 60etnice cesarjeve. Od Kolizeja so ob polu 8. zjutraj odkorakali ljubljanski veteranci, ki jih je bilo 280. Ter oni iz Kranja, Ježice in Št. Vida korporativno z zastavami in z »Društveno godbo« na čelu v šentjakobsko cerkev, kjer je bila maša, pri kateri je igrala »Društvena godba«. Nato je bil povratek pred Kolizej, kjer je bil razhod, potem pa zajtrkovalni koncert na vrtu »Narodnega doma«. Koncert je bil izborno obiskan od veterancev in civilnih oseb. Sodelovala je »Društvena godba«. Poveljnik ljubljanskih veterancev g. Mihalič, je napil cesarju, nakar so veteranci zaklicali trikrat »živio«. Popoldne je bila na okrašenem vrtu pri Koslerju izborna obiskana veselica, pri kateri je igrala vojaška godba in pelo pevsko društvo »Slavec«. Tudi tu je g. Mihalič govoril napitnico cesarju. Za razveseljevanje občinstva je poleg godbe in petja skrbela šaljiva pošta, streljarina, bitka s koriantoli itd. Zvečer se je prižigal umetalni ogenj.

— **Susa.** Iz Celja nam pišejo: K nekemu našemu sladkorniku in požornemu dušebrižniku, kateremu se je žalibog na stare dni po zaslugah njegovega stanovskega kolege tudi pamet skisala, so prišle brunne že-

nice prosit, naj bi mož molil za dež ali napravil procesijo. Vneti dušni pastir pa ravno tako kot mi malo veruje, da bi procesije bile dobre za dež in se je osorno odrezal napram preplašenim ženicam: Dokler teče še voda po Savini, ne bode nič hudega in nobene suše. Tiho sta se usupli ženi zmuzali iz obližja takega pobožnega dušnega pastirja, a ko sta prišli na prosto, sta dali duška svoji ogorčenosti s takimi izrazi, katerih ne moremo tukaj ponavljati. Če povemo, da je rekla ena izmed ženi: Prokleti f... seveda ne čuti suše, ker mu zmirom teče starina po grlu, je to eden še najmilejših izrazov, kakršni so padali. Da, da, vera peša, pa v farovžih in v poštenih kmečkih dušah! Kristus pridi, vzemi bič in poženi kanalje iz tempeljna!

— **Sklep šolskega leta na slovenski nižji gimnaziji v Celju** izkazuje letos glasom letnega poročila tako žalostne uspehe, da nas za bodočnost navdaja opravičena bojazen, kaj bo de z zavodom, ako pojde tako naprej. Na zavodu, ki je imel v prvem razredu paralelko, je bilo 164 učencev, vsi slovenske narodnosti. Nepovoljen uspeh vstevši dovoljene poskušnje ima 49 dijakov, torej skoraj tretjina; odličnikov je 11. Najslabše uspehe je dosegel drugi razred, v katerem ima osem dijakov dvojko, 3 trojko in 5 poskušnjo; izmed 45 dijakov tega razreda jih ni dovršilo torej 16, to je več kakor ena tretjina razreda. Pri tej priliki se spominjamo, kako je lansko leto neki pobožni profesor tega zavoda, ki pa je sicer ob petkih in nedeljah iz gotovih vzrokov tudi liberalce, če mu tako boljše kaže, zavijal oči v »Slovenca« ter prav kolegialno obiral svojega kolego, ki je bil lansko leto v drugem razredu razrednik, čes, glejte, ta razred je najslabši. No, letos je bil razrednik v drugem in najslabšem razredu pobožni profesor Fon, pa vzlic vsej njegovi pobožnosti in molitvam sveti duh vendar ni razsvetlil glav njegovih učencev, ampak jih je kar cela tretjina morala pocepati. Mar pa se prijatelj Fon, ki je na slovenski gimnaziji zbog znane sodne obravnave sploh nemože, pripravlja s tako krutostjo na ravnateljsko mesto? Ne boš, Jaka; ravnatelj je lahko farovski posojilnice in klerikalnim gostilnam, našemu učnemu zavodu pa ne bodeš nikoli.

— **Na zletu notranjskih sokolskih društev v Logatecu** v nedeljo, dne 12. t. m. sodelujejo društva iz Idrije, Ilirske Bistrice, Logateca, Postojne, Vrhnike in Žirov. Po došlih naznanilih nastopi pri skupnih prostih vajah nad 80 telovadcev, do 70 telovadk pri vajah s prapori, 40 naraščaja, 8 vrst na orodju ter 24 telovadcev pri vzornih prostih vajah. Na zlet prihiti gotovo vsa zavedna Notranjska, da prisostvuje lepemu sokolskemu slavju.

— **Kolesarska dirka v Gorici** je zopet dovoljena. Ali pod kakimi pogoji? Na »Veledromu« ne sme biti nobene slovenske zastave; smejo se razobesiti le deželne, mestne in cesarske. Dirka se ima vršiti v nedeljo, 12. t. m. — Ako bi se prireditelji vdarli, bi nastal nevaren prejudic, da bi se slovenska zastava sploh ne smela več razobesiti v Gorici. Če so svobodno vihrale v »Veledromu« slovenske zastave ob sokolski slavnosti, zakaj bi sedaj kar naenkrat ne smele več? Kakor čujemo, so se storili takoj potrebni koraki tozadevno na merodajnih mestih.

— **V Tolminu** sta priredili v nedeljo »Čitalnica« in »Rokodelsko bralno društvo« Simon Gregorčičevo akademijo s petjem, deklamacijo in predavanjem. Čisti dobiček je namenjen v prid Simon Gregorčičeve kočice na Krnu. Akademija je vspela v vsakem oziru ugodno.

— **Laški izzivači v Gorici** ne dajo miru nobeno nedeljo. Kakor nastane noč ob nedeljah, pa nastopijo junaki kamenja. Brez vsakega povoda so prišli v nedeljo zvečer demonstrirati pred hotel »Jelen«, kjer se je vršila veselica v korist družbe sv. Cirila in Metoda. Nabralo se je hitro mnogo ljudi in letalo je zopet kamenje po zraku. Med demonstrante je prišel sam dvorni svetnik Attems, ki se je lahko prepričal, kdo izziva. Laške barabe so napadle Slovence tudi na Travniku, popoldne že pa neke slovenske kolesarje iz okolice, in sicer za gradom. Prav kakor nalašč pa je sedaj po mestnih ulicah vse polno kamenja, ko gradijo električni tramvaj. Po deveti uri zvečer ni varno v Gorici stopiti na ulice. Pa je tudi mnogo premalo redarjev v Gorici za take razmere. Policijo treba nemudoma pomnožiti in ne čakati, da Lah ubijejo kakega Slovenca!

— **Streliški klub »Triglava« v Ljubljani** je — praznuje letos svojo desetletnico — prolezel pretekli teden s svojimi člani in njih rodbinami v divni gorski kraj »Vrata«, Gorenjsko. — Kdor pozna čarobni, romantični ta kraj, pojmi bo vsestransko in splošno razpoloženje in zadovoljnost vseh izletnikov. — Zasluga za

to krasno uspelo prireditve gre pa v prvi vrsti našemu dnevniku »Slov. planinskemu društvu«, ki se je zelo potrudilo, da je izletnike vsestransko zadovoljilo, tako s fino postrežbo kakor tudi zmernimi cenami. — Kdor se hoče okrepiti in osvežiti v krepkem gorskem zraku pod starino orjakom »Triglavom«, pohiti naj v »Vrata«, kjer najde v »Aljaževem domu« slov. planinskega društva vso gostoljubnost. M. Č. — ž.

Rodoljubno delo »Čukov«. V noči od nedelje na večeraj so v gostilni pri »fajmostru« »Čuki« tako razsajali, da je bila vsa sosesčina pokonci. Kravali so bili velikanski. Čuje se, da je bil zapleten v prepir s temi junaki neki civilno opravljeni oficir. Nekdo je stal pred hišo in kakor blazen kričal: policaj, straža! Končno je prišel redar in je »Čuke« odpravil po stranskih ulicah. Glavno rodoljubno delo »Čukov« je pač in ostane pijanost.

Za slepe otroke. Kakor se nam poroča, se odda meseca septembra 1908 v c. kr. vzgojnem zavodu za slepce na Dunaju dvoje mest ustanove dvornega svetnika viteza Zhishmana. Do teh ustanov imajo pravico slepi ubožni otroci obojega spola brez razlike veroizpovedanja in sicer najprej takšni, ki so rojeni na Kranjskem, potem takšni, ki so rojeni na Koroškem in naposled takšni, ki so rojeni na Štajerskem. Prošnje, ki jih ob dokazanem ubožstvu ni treba kolkovati, je vložiti pri ravnateljstvu c. kr. vzgojnega zavoda za slepce na Dunaju II., Wittelsbachstrasse 5, najkasneje do 30. julija 1908. Prošnjam je priložiti rojstni list, domovinski list, krstni list, ubožni list, izpričevalo o cepljenih kozah in izpričevalo, da je prosilec dobrega zdravlja kakor tudi reverz, s katerim se zavezujejo starši ali njih namestniki, da bodo gojenca, ako se sprejme, na svoje stroške v zavod pripeljali, ter po dokončani izobrazbi ali če drugače pride uradno naročilo, prišli ponj ter ga prevzeli v nadaljno preskrbo.

Solnce in sedem planetov skoraj v eni vrsti. Nenavadna je vrsta, v kateri je stalo solnce od 4. do 7. t. m. s sedmimi planeti. Merkur je imel 4., Venera pa 6. julija spodnjo solnčno konjunkcijo, Neptun stoji danes, 7. julija, v solnčni konjunkciji, skoraj istočasno pa je prišel Uran v opozicijo k solncu. Iz tega sledi sledeča nenavadna vrsta: Neptun, Solnce, Merkur, Venera, Zemlja in Uran. Od ostalih treh velikih planetov se bližata Mars in Jupiter ravnotako zelo svoji solnčni konjunkciji, le Saturn stoji bolj vstran. Če dodamo Marša in Jupitra gorenjim svetovom, imamo na eni strani Solnce — seveda ko stojimo na Zemlji — za njim Neptuna, Jupitra in Marša, na drugi pa Merkurja, Venero, Zemljo, Urana, s Solncem torej osem teles v eni vrsti drugo za drugim. Morda bo ta nenavadna vrstitev glavnih planetov povzročila na solncu kako vulkanično delovanje.

Skrajna nevarnost proti našemu prelepemu Vintgarju pri Gorjah, ki je ena izmed najvažnejših privlačnih točk za tujski promet na Gorenjskem. Vlada namerava vso vodo tik pod Zumrom zajeti ter jo uporabiti za proizvajanje električne sile. S tem izgubi prelepa soteska Vintgar prav vse; ni treba omenjati, da bi se s tem učinila neizmerna škoda celi okolici in tudi Bledu. Radi tega mislimo, da da je treba napeti vse sile, da se ta nakana prepreči. Mislimo, da se morajo ganiti vsa prometna društva v celi okolici, to je: v Gorjah, na Bledu, v Radovljici. Na čelo cele akcije pa naj stopi »Deželna zveza za tujski promet na Kranjskem« ter naj stori najenergičnejše korake proti temu. Znano nam je, da se je svoj čas nameravalo tudi sloveči »Gesäuse« tako vporabiti; a storili so se energični koraki, ki so tudi izdali. Res čudno je, če se na eni strani deluje od strani vlade na ohranjenje prirodnih krasot, na drugi pa se hoče tako prirodno krasoto popolnoma uničiti. Ali pa je ohranjenje prirodnih krasot potrebno le v nemških pokrajinah — dočim naj se v slovenskih uničujejo najlepše prirodne krasote. To zadevo najtopleje priporočamo našim društvom, ki imajo namen pospeševati tujski promet na Kranjskem. Prosimo pa tudi naše gospode poslance, naj se z vso vno mo primajo te stvari, ter naj store vse, kar le mogoče, da se ta nameravani atentat ne izvrši na naši domovini.

Odlikovani ognjegasi. Za 25-letno zaslužno delovanje na polju ognjegastva so dobili zaslužno svetinjo člani gasilnega društva v Trzinu in sicer gg. Josip Belcher, Ignacij Dečman, Josip Dornig, Andrej Mežek, Karel B. Mally, Osvald Slapar, Vincenc Theuerschub, Anton Tišler, Anton Wernig, Josip Winter, Josip Zaletel in Ivan Zupan.

Med dečki. 12letni Ivan Boltar pri Gorici je prizadel tovarišu Štefanu Žboni s sekirorano na

levi nogi, vsled česar so pripeljali Žbono v Gorico v bolnišnico.

Mrtvega so našli berača Josipa Janežiča pod kozolecem Ivana Tratarja v Škojanu pri St. Rupertu. Zadel ga je kap.

Morilec dekana Erjavca Vikt. Pangero je vedno prav rad prebiral klerikalne časopise. Pisava nekaterih klerikalnih listov je mnogokrat taka, da morajo marsikaterga svojih bralcev popolnoma poživiniti. Vsled tega damo popolnoma prav »Domoljubu«, ki piše, da je Pangero največ spredilo branje slabih časopisov.

Sirov sin. V Slapah pri Dev. Mariji v Polju je 20letni posestnikov sin Ivan Snój svojega očeta v prepiru večkrat vrget ob tla in ga pretepel, da ga je na več krajih poškodoval. Posledica katoliške vzgoje!

Babišev kres na čast sv. Cirila in Metodu je bil v soboto nekaj izrednega. Streljalo se je pri tem tudi iz 6 možarjev in topiča okoli dvestokrat, ravnotako se je pa spustilo v zrak nebroj krasnih raket.

Strela je udarila v hlev Marije Jeras v Spodnjih Dulah. Pogorel je hlev in hiša. Škode je 4000 kron, zavarovalnine pa 2700 K. — V Raškem vrhu pri Bučki je udarila strela v hišo posestnika Jožefa Mergoleta in jo uždala, da je pogorela. Škode je 1000 K, zavarovalnine pa 400 K. — Dalje je udarila strela v kozolec Josipa Kuckenbergerja v Vrheh pri St. Rupertu. Pogorel je kozolec in hlev. Škode je 1600 K, zavarovalnine pa 300 K.

Ogenj. Posestnik Mihaela Hrenu v Malem Lipovcu pri Ajdovci je pogorel pod, kozolec in čebelnjak. Zgorela sta tudi dva voza in trije kmetijski troji. Škode je 1600 kron, zavarovalnine pa 900 K.

Požar na Bledu je med drugimi silno hudo zadel tudi brivskega mojstra Josipa Wugrina. Zgorelo mu je pčistiho in 2200 kron denarja. Wugrin je izboren v svoji stroki, dunajski Slovenci in Hrvatje ga zelo hvalijo kot vnetega in požrtvovalnega narodnjaka in zato ga slovenskemu občinstvu toplo priporočamo, usj bi mu z zaslužkom pomagalo iz nesreče.

S sladoledom se je zastrupilo v Trstu 6 oseb. Morali so poklicati zdravnika na pomoč.

Sadna letina na Štajerskem utegne biti letos zelo ugodna. Računa se, da bo letos na izvoz odpadlo do 4000 vagonov sadja.

Državnemu poslancu Vinku Jetočniku se zdravje vidno boljša, kakor se nam piše iz Velenja na Sp. Štajerskem, ter je upanje opravičeno, da popolnoma okreva.

Iz celjske okolice se nam piše: Občinska hiša okoliške občine celjske v Gabrjih pri Celju je popolnoma dodelana; isto tako je gotova zgradba na dvorišču, namenjena slovenskemu otroškemu vrtcu za Gabrje. Tozadevna kolavdacija se je že izvršila ter dognala popolno sposobnost zgradbe v namerjeni namen. Jeseni letos se vrtec, ki je sedaj provizorično nastanjen v sobi neke hiše g. stavb. podjetnika F. Gologranca, preseli tu sem. Žal, da je prostor nekako omejen ter ne bo mogel dolgo vzprijemati vseh otrok, ki se bodo sigurno čim številneje oglaševali za vsprejem v to zavetišče. Treba bo v doglednem času misliti na razširitev tega poslopja.

Toča je pobila zadnje dni, kakor se nam poroča iz Spodnjega Štajerskega, že drugič v Svetini nad Celjem, hudo na Bizeljškem, kjer je učinila zlasti v vinogradih veliko škodo, in v nedeljo 4. julija okrog 4. popoldne je neusmiljeno kiestala v Konjicah in okolici ter tu povzročila tudi silno škodo. Mesto blagodejnega dežja pa pada uničujoča — toča! Kaj bo, ako ide to še dalje tako?

Star Satir. 75letni učitelj plesa, August Dörfler iz Gorice, je bil v Trstu aretiran, ker se je pravno pregrešil proti dvema mladima deklicama.

Toča je pobila v soboto na več krajih na Spodnjem Štajerskem. Tako se nam piše iz Cirkove na Dravskem polju: V soboto ob 1. uri popoldne vsula se je pri nas gosta, kakor oreh debela toča, ki je uničila nad polovico poljskih pridevkov. Posebno prizadete so Cirkovce, Jablanje, Pongerce in Drgonja ves. Ubogi ljudje so res obžalovanja vredni. Hodiš so prosit dežja — a dobili so — točo.

Za pogorelce na Bledu priredi častniški kor 27. pešpolka v sredo 8. julija t. l. dobrodelni koncert, ki se vrši pri lepem vremenu na vrtu hotela »Union«, pri slabem vremenu v veliki dvorani »Slonab«. Program, ki je razdeljen v dva oddelka, obsega skladbe Čajkovskega, Panne, Wagnerja, Bizeta, Lehára i. dr. Svira polnoštevila vojaška godba pod osebnim vodstvom g. kapelnika Kristofa. — Začetek ob 8. zvečer.

Treščilo je v soboto popoldne v dimnik dolenjelogaške šole. Razen poškodovanega dimnika, razkrite opeke na strehi, razkosanega brna v ostrejšu

in polno saj v kuhinji ni posebne škode. K sreči ni bilo nikogar v kuhinji. Kako bi bilo, ako bi treščilo med poukom, in strela strahila v šolski sobi mesto v kuhinji? Pokloicani faktorji, kje so pa strelorodi na šolah? Najprej kopa mrtvih otrok v šoli, potem pa strelorod na streho.

Cesarjeva 60letna jubilejska slavnost, ki jo je priredilo vodstvo šole v St. Vidu nad Ljubljano 27. in 28. junija, se je izvršila jako lepo. 27. junija se je udeležila šolska mladina, krajni šolski svet, nekateri občinski odborniki in drugi javni funkcionarji, 28. junija pa so se je udeležili starši in prijatelji mladine v tako obilnem številu, da je bila obširna Csbavova dvorana do zadnjega kotička natlačena. Slavnostni govor, deklaracije, petje in sploh vse je navzoče tako navdušilo, da so glasno odobraval in pozdravljali vsak nastop. Gotovo ostane ta slavnost v trajnem prijetnem spominu vsakemu udeležencu.

Zveza narodnih društev se je doslej ustanovila za Gorisko ter za Štajersko in Koroško skupaj. Edino na Kranjskem še nimamo take organizacije, ki bi bila jako potrebna. Potem bi se dala ustvariti tudi centrala za vse slovenske pokrajine. Popolnoma se strinjamo z nazori »Domovine«, da bi bilo na ta način ne olajšano enotno delo za prosveto naroda, temveč da bi bil tudi olajšan boj proti njegovemu zastupljanju zlasti po klerikalnem časopisju. Bilo bi to res vredno slavljenje Trubarjeve štiristoletnice!

Ljudska knjižnica v St. Jurju ob južni železnici, tako se nam poroča, vrlo uspeva ter ima čimveč odjemalcev izmed kmečkega našega ljudstva. Tu se vidi, kaj vzmore dosledno, neustrašeno delo. Vsa čast tamošnjemu učitelstvu, osobito g. K. Kvedru! — Istotako izvrstno posluje mlekarica v St. Jurju vkljub vsem mahinacijam klerikalne stranke. Naš narod že uvideva, kdo mu res dobro hoče. Vse hujskanje duhovnikov nič ne izda. Kmetu res pomagati, pridobivati mu gmotnih pripomočkov: to velja. Zato pa le dalje tako in zaman bode ves napor naših ljudskih izkoriščevalcev!

Proslava narodnega praznika na Gorškem. Na predvečer praznika sv. Cirila in Metoda je gorelo vse polno kresov po gorški deželi. Posebno lepo je bilo okoli Gorice. Po vseh vaseh so goreli kresovi in poka i topiči, da je bilo slišati, kakor bi se oblegalo Gorico. Posebno lep kres, in posebno živo je bilo na »Kalvariji« nad Podgoro. Tam se je zbralo mnogo slovenskega občinstva. Gorel je daleč naokoli viden kres in mogočno je donela slovenska pesem v Gorici. — V nedeljo se je vršila v Gorici »pri Jelenu« veselica moške in ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda. Veselica je uspela lepo. Obiskana je bila dobro in gmotni uspeh je povsem dovoljen. Se mnogo več bi bilo, ako bi ne bil nagajal dež. Pevsko in glasbeno društvo je zapelo dovršeno par lepih pesmi. Ves večer je bila zabava jako animirana.

Ne igraj se z orožjem! V Zagrebu se je igral z nabasanim samokresom 12letni N. Kolaček. Kar se je samokres sprčil in krogla je švignila v trebuh 10letnega Martina Bogoviča.

Duhoviti nemški župan. Pri Sv. Antonu pri Ivnici je prijel neki posestnik bradatga moža, ki je vlomil skozi okno v njegovo hišo. Vlomilca je izročil županu Fürpassu, da ga odda orožnikom. Župan je vlomilca pogostil z moštom, potem pa mu dovolil, naj gre obirat češnje, dokler ne pride orožnik po njega. Vlomilec se je nazobal češenj, a orožnika seveda ni čakal.

Poročila sta se v Ljubljani 5. t. m. gdč. Pavla Zakrajšek z g. Franom Vršičem, uradnikom c. kr. priv. »Riunione Adriatica di Sicurtà« v Gradcu. Bilo srečno!

Kolikó je odvetnikov in notarjev v Avstriji? Po najnovejši statistiki je bilo v začetku leta 1908 v celi Avstriji 4683 odvetnikov (od teh na Dunaju 1105, v Gradcu 72, v Ljubljani 26, v Celovcu 15). Najstarejši odvetnik izvršuje prakso že od leta 1841. V področju kranjske odvetniške zbornice izvršuje najstarejši odvetnik prakso od leta 1871. Vseh notarjev v Avstriji je bilo 1026, od teh jih je na Kranjskem 33, na Štajerskem 73 in na Koroškem 28. Najstarejši nctar posluje od leta 1851.

Uboj. Okrožnemu sodišču v Mariburu so izročili Petra in Ivana Lešnika, češ da sta ubila pri St. Lenartu v Slovenskih goricah Karla Muršca.

Uslužbeni zavarovalni, bank in hranilni so imeli 4. t. m. sestanek, na katerem se je ostro govorilo zaradi splošne draginje in zaradi podražanja piva. Sklenilo se je, povabiti v prihodnje na take sestanke kakega obč. svetnika, da dobi potreb-

nih informacij. Povedalo se je na sestanku, da je »Kranjska hranilnica« vsled draginje do regulacije plač, ki bo v decembru, izplačala vsakemu slugi 120 do 200 K draginjske doklade na roko.

Slovenske gledališče v Radovljici. Nameravana gledališka predstava v Radovljici v sredo, dne 8. julija, se je morala odgoditi radi nenadne boleznii gospe Danilove.

Za vstop v I. letnik tukajšnje ženske pripravnice se je oglasilo 113 kandidantjv.

Čad je plčil v roko v Prevalju na Koroškem šolskega učenca Ivana Šopka. Deček si je sicer zavezal roko nad rano, a oteklina je bila vedno hujša, tako da je le hitro poklicani zdravnik rešil Šopka smrti.

Nova vrsta cigaret. Od 17. avgusta naprej se bo prodajala po tobakarnah nova vrsta cigaret z ustnikom. Imenovala se bo »Kaiser« in bo veljala 100 komadov 3 K 60 v, posamezna cigareta pa 4 vin.

Vlomi. Včeraj je neki tat vlomil vrsta pri posestniku Jožefu Prusniku v Zgornji Zadobrovi št 5 in mu ukradel 18 K denarja, star samokres na 6 patron, zlat poročni prstan in dva draga zlata prstana ter srebrno anker remontoir uro z debelo, srebrno oklepno verižico, ki je imela za obesek Marije Terezije tolar. — Tudi na Brezovici so pred kratkim lopovi vlomili v hišo Uršule Adamičeve, ter ji odnesli zlat prstan in 24 K denarja. — Ravno tako so te dni tatovi prišli v zaklenjeno stanovanje Ivana Mlinarja na Glincah in odnesli za 90 K ženske obleke. — Predvečerajšnjem se je pa neki tat vthotapil v hišo gostilničarja Ivana Kanca v Podsmreki ter hlapcu Marinku odnesel za 34 K obleke.

K vlovu v Jebračino trgovino. Kakor smo že poročali, je tukajšnja policija dognala, da je glavar »Južne vlomilske družbe«, katera je izvršila tudi vlov v Jebračino trgovino, na Dunaju zaradi uboja aretovani Fran Koren in, da je njegov glavni sokrivec bivši poštni uslužbenec, fakin Giacomo Jedreicich iz Trsta, takoj po aretaciji Korena pobegnil z Dunaja. Vse prizadevanje tržaške in tukajšnje policije, ga dobiti v pest, je bilo zaman. Sedaj pa se je posrečilo tržaškemu policijskemu nadzorniku g. Karlu Titzu, kateri je imel od ljubljanske policije tozadevne podatke, Jedreicicha izslediti na Reki. Ž njim vred je g. Titz aretoval tudi gostilničarja Nikolaja Clamaria, katera ga zasleduje deželno sodišče v Zadru zaradi sokrvice blagajniških, osobito zaderskih vlovov. Oba sta bila izročena ondotnemu sodišču. Tako so sedaj vsi člani omenjene vlomilske družbe pod ključem.

Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 10 Kočevarjev in 4 Hrvatji, nazaj je prišlo 88 Ogrov in Hrvatov; 25 Hrvatov se je peljalo v Heb, 19 Macedoncev pa v Inomost.

Izgubljeno in najdeno Mesarski pomočnik Anton Dragoun je izgubil prost bankovec za 20 K. — Posestnik Josip Kalinšek je izgubil dva prosta bankovca po 20 K. — Zdravnikova soproga ga Marija Marovtova je izgubila zlato žensko uro vredno 120 K. — Marija Lahova, kuharica, je našla svilnato ročno torbico, v kateri so očala. — Stotnikova soproga Frida Zimjak je našla črno denarnico s srednjo vsoto denarja. — Dijak Josip Pfeifer je našel srebrno zapestnico z zvončkom. — Žena sodnijskega sluga Jožefa Jenkova je našla večjo vsoto denarja. — Gosp. Alojzij Bernard je našel črno denarnico z majhno vsoto denarja. — Zasebnica Apolonija Rastoharjeva je izgubila denarnico z manjšo vsoto denarja in tolar sv. Jurja. — Gostija Katarina Rakova je izgubila v ruti zavite štiri bankovce po 50 K. — Gospa Grilčeva je našla zlato verižico z obeskom srček. Izgubitelj jo dobi nazaj Krakovske ulice št. 29 od 6. ure zvečer naprej.

Šolska Izvestja

I. izvestje mestnega dekljskega liceja v Ljubljani in ž njim združenih oddelkov je prineslo na prvi strani sliko novega poslopja imenovane šole, potem zgodovino, opis poslopja s črteži, opis slavnostne otvoritve, statut liceja in imenik kuratorija. Na dekljskem liceju je poučevalo 12 učnih moči, na višji dekljski šoli 6, na drugih zavodih pa 15. Za neobvezne predmete je bilo nameščenih 6 profesorjev, oziroma učiteljev z raznih zavodov. V I. razredu liceja je bilo koncem leta 36 gojenk, v treh razredih višje dekljske šole z eno paralelko pa 160 gojenk. Po narodnosti so bile vse Slovenke. I. red z odliko je dobilo 8 gojenk v liceju in 53 v višji dekljski šoli, I. red 27 v liceju in 116 v višji dekljski šoli. Dvojke nima nobena gojenka. Ponavljalni izpit ima ena gojenka liceja in 2 višje dekljske šole. Koncem izvestja so pravila interneta »Mladike«.

Mestne ljudske šole ljubljanske imajo vse v svojih izvestjih na prvem mestu cesarjevo sliko potem pa spise o cesarjevi vladarski šestdesetletnici. Izvestje I. deške ljudske šole ima še spis »Počitniška naselbina za ubožne otroke ljubljanskih ljudskih šol.« Na prvi 5razredni deški ljudski šoli (na Ledini) 679 učencev, od katerih je bilo 672 Slovencev. Sposobnih za vstop v višji razred je bilo 562, nesposobnih pa 111 učencev. Na II. deški ljudski šoli je bilo v osmih razredih s sedmimi paralelkami 768 učencev, od katerih so bili le 4 neslovenske narodnosti. Za vstop v višji razred je bilo sposobljenih 613, nesposobnih pa 153 učencev. — Na III. deški 5razrednici z eno paralelko je bilo 272 učencev, razum dveh vsi Slovenci. Za vstop v višji razred je bilo sposobnih 245, nesposobnih pa 26 učencev. — Na mestni slovenski osemrazredni dekljski ljudski šoli pri Sv. Jakobu z 11 paralelkami je bilo koncem leta 1081 učenk, po narodnosti 1050 Slovenk, 11 Nemk in 20 drugih narodnosti. Za vstop v višji razred je bilo sposobnih 933, nesposobnih pa 134. Poučevalo je na zavodu poleg voditeljice še 11 stalnih učiteljic, 1 katehet, 5 pomožnih učiteljic, 4 suplentke in 2 radovoljki.

Drobne novice.

— **Prepoved kajenja.** Vse ogrske komitatne oblasti onstran Donave so izdale prepoved za kajenje mladoletnih. Otrokom izpod 15 let se ne smejo prodajati ne smotke ne cigarete.

— **Posledica novega eksekucijskega zakona na Ogrskem.** Ker je vsled novega eksekucijskega zakona, ki ga je sprejel parlament, rubež omejena, sklenila je zveza ogrskih krojačev, da takoj izterja pri svojih odjemalcih vse zaostale dolgove.

— **Iz podsulega rudnika v Juzovki** na Ruskem so izvele dosedaj 262 trupel. Stiri osebe še pogrešajo. — **Velik požar.** V gališki vasi Podubce je zgorelo 600 poslopij. Nad 1000 oseb je brez strehe.

— **Pravda Eulenburg.** Vsi člani pruskega poslanstva v Monakovem so brzobjavno poklicani za priče k Eulenburgovu obravnavi v Berlinu.

— **V dvoboju** je ustrelil v Petrogradu gardni ritmojster grof Mantuffel diaka kneza Jusupova. Mantuffel je zvedel, da je imel dijak z njegovo ravnokar poročeno ženo, rojeno grafico Heyden, ljubzensko razmerje, ki sta ga zaljubljenca nadaljevala celo med njegovim ženitvanskim potovanjem.

— **Železnica v Meko** se otvori 1. septembra, ko bo obhajal sultan obletnico, odkar je zasedel prestol.

— **Velika poverjenja** je zakrivil ravnatelj balkanske banke v Belgradu, Petrovič, ki so ga že zaprli.

— **Pri železniški nesreči** pri Gramat - Neusiedlu je bilo ranjenih 8 častnikov, 1 podčastnik, 2 enoletna prostovoljca in 11 prostakov. Nevarno ni nihče ranjen.

— **17 novih okrajnih glavarstev** ustanove v Galiciji. Prihodnje leto se jih ustanovi 5.

Telefonska in brzojavna poročila.

Kriza.

Dunaj, 7. julija. Nemški ministar - rojak Prade je danes demisijski. Med nemškimi strankami je akutna kriza. Če je vlada ne premagala do jutri, se hoče za sedaj izogniti splošni krizi s tem, da zaključit zasedanje drž. zbora.

Angleško brodovje v Trstu.

Trst, 7. julija. Včeraj popoldne je došlo sem angleško vojno brodovje pod poveljstvom podadmirala Druryja. Danes so bili angleški dostojanstveniki od namestnika, župana in vojaških oblastnih slovesno sprejeti. Demonstracije proti banu Raucha.

Zagreb, 7. julija. Ker je župan mesta Karlovca dr. Banjavčić izjavil, da hoče bana Raucha srediti in ni hotel odstopiti od županstva, dasi mu je obč. svet soglasno izrekel nezaupnico, so vsi obč. odborniki odložili svoje mandate. Rauch je pač prišel do Karlovca, a na mestna tla se ni upal stopiti. Med velikanskimi demonstracijami jo je odkuril naprej. Tudi na dalnjem potovanju v Liko so bile na mnogih krajih velike demonstracije.

Srbska kriza.

Belgrad, 7. julija. Kompromis med staro vladno stranko in med mladoradikalci je sklenjen in je bil snoči od zastopnikov obeh strank podpisan. Danes ga odobrita oba kluba, na kar se razglasi imenovanje Velimirovičevega ministarstva.

Narodnjaki! Prispevajte za Trubarjev spomenik!

Foulardna svila

od 75 kr. do gl. 370 meter za bluze in obleke. Franko in že ocarinjeno se pošilja na dom. Bogata izbira vzorcev se pošlje s prvo pošto **Tovarna za svilo Henneberg, Zürich.** 2 90-4

Zahvala.

Telovadno društvo „Sokol“ v Ljubljani izreka tem potom povodom dobro uspele „Kresne veselice“ v prvi vrsti veleocenjenim, vedno požrtvovalno in marljivo delujočim narodnim damam in gospodičnam, nadalje sl. „Ženskemu telovadnemu društvu“, sl. „mestnemu magistratu ljubljanskemu“, velec. upravitelstvu „Nar. doma“, bratu Mihi Verovšku za spretno vodstvo in sploh vsem onim, ki so, bodisi z izposojajo potrebnih predmetov, kakor: miz, stolov, šotorov, pregrinjáč etc., bodisi z delom, svetom ali nastopom pripomogli k veselici, svojo najiskrenejšo zahvalo. 2365

Ljubljana, 7. julija 1908.

Odbor ljublj. „Sokola“.

Zahvala.

Sedaj po razvitju zastave nam je dolžnost, da izrečemo najprej zahvalo vsem tistim osebam in korporacijam, ki so pripomogli, da se je častno in povoljno dovršilo to slavno. Predvsem bodi izražena topla zahvala kumici preb. ge. Mariji pl. Trnkó-czyjevi za nje preobilo skrb in naklonjenost, dalje preb. gosp. županu Ivanu Hribarju, cenjenemu damskemu komiteju za udeležbo pri sprejdu in sodelovanju pri ljudski veselici. Presrečna hvala tudi vsem plemenitim darovalcem prispevkov za zastavo, vsem udeležnikom pri sprejdu in banketu in vsem posetnikom ljudske veselice. Zahvaljujemo se tudi slavni „Zvezi slovenskih pevskih društev“ in nje predsedniku gosp. drju. Vl. Ravniharju, tudi kot zastopniku preb. dr. „Ilirija“ v Berge-Borbecku v Renski provinci na Nemškem, sl. pev. dr. „Zvezda“ v Hodišah na Koroskem, sl. „Del. brain. dr. v Idriji“, slav. pev. dr. „Lira“ v Kamniku, slav. „Citálnica“ v Sp. Šiški, slav. del. pev. društvu „Slavec“ in njegovemu predsedniku g. Iv. Dražilu, slav. pevsk. dr. „Slovane“ v Ljubljani, sl. „Zidar. intesar. društvu“ v Ljubljani, slav. „Olepševalnemu društvu“ in slav. tamb. dr. „Zarja“ v Rožni dolini, slavni upravi „Nar. doma“ za prepusitev dvorane, preb. ge. Naglas - dr. Bretlovi za prepusitev dekoracije. Toplo zahvalo izrekamo tudi slavnemu časopisu, ki je pripočevalo naše dopise, zlasti „Slov. Narodu“ in „Laib. Zeitung“ ter končno vsem tistim društvom in posameznikom, ki so kakorkoli v besedah in dejanju podpirali društvene koristi.

V Ljubljani, 7. julija 1908.

Slov. pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“.

Fran Kržič, Ivan Žirkelbach,
t. č. tajnik. t. č. predsednik.

Meteorološko poročilo.

Vikna nad morjem 206. Srednji zračni tlak 766.9 mm.

Julija	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebe
4.	9. zv.	733.0	18.6	brezvetr.	oblačno
5.	7. zj.	733.1	16.5	sr. jzhod	dež
6.	2. pop.	733.9	19.7	sl. svzh.	skor. obl.

Srednja večerajšnja temperatura 20.1°, norm. 19.4°. Padavina v 24 urah 2.4°.

Sedlarski in lakirarski pomočnik

dobi trajnega posla ob dobri plači pri **Franu Engele, sedlarju** v Kočevju. 2362

Veliko zalogo

gramofonov in plošč

tudi s slovenskimi komadi; plošče od **K 1.80** naprej priporočam

FR. P. ZAJEC, urar

2291 Ljubljana, Starí trg 26. 3

Vsa 1443-12

parketska dela

prevzema ter da material

JOSIP PUCH

Ljubljana, Gradaške ul. 20. **Ceno! Solidno!**

stanovanj

obstoječih eno iz dveh in eno iz treh sob se odda takoj ali za avgustov termin v hiši **Preč Prulami št. 23 v Ljubljani.** 2337-2

V zalogi imam več hektolitrov belega in črnega

istrijskega vina.

Na zahtevo pobijem pokušajo.

Štefan Kalister
Divača. 2364-1

25 hektolitrov
dobrega 2357 1

rdečega vina

iz lastnega vinograda se prodaja. Vzori na razpolago. 2357-1

Minko Saurer, trgovec
Bregana, p. Jesenice, Dolenjsko.

Trgovska hiša

z enim nadstropjem, v najboljšem stavbnem stanju, na zelo ugodnem prometnem kraju v **Savinski dolini**, na razpotju treh okrajnih cest, se prodaja. V hiši je zelo obiskovana trgovina z mešanim blagom, velika gostilna s pravico iznajetstva, c. kr. prodaja duhana in c. kr. poštni urad. Poleg hiše je novo gospodarsko poslopje, ledenica, kegljišče in velik vrt. Ako kupec želi, se mu še lahko tudi drugi sadonosni vrt, nekaj travnikov in njiv prodajo — vse pod najugodnejšimi plačilnimi pogoji. Prvo plačilo **10 000 K.** — Natančnejša poročila daje **Marija Moser v Ksaveriji v Savinski dolini.** 2363

Oklic.

Daje se na splošno znanje, da se nameravata poročiti
1. **rudar Karol Asic**, stanujoč v Gladbecku, sin umrlega poljedelca Jakoba Asica, nazadnje stanujočega v Podsedri in njegove žene Roze rojene Virant, stanujoče v Podsedri v Avstriji.
2. in **gospodinja Terezija Bah**, stanujoča v Gladbecku, hči zakonskih poljedelcev Franca Baha in Antorije Regine rojene Dobravc, stanujočih v Veterniku, okraj Brežice v Avstriji.

Oklicati se mora v občini Gladbeck in v avstrijski občini Podsedra z razglasitvijo v „Slovenskem Narodu“, izhajajočem v Ljubljani.

Morebitni na zakonske zadržke opirajoči se ugovori se morajo v teku dveh tednov javiti podpisano. 2359

V Gladbecku, 1. julija 1908.

Poročni uradnik

kralj. pr. poročnega urada v Gladbecku:
L. S. **Korte s. r.**

Šivilje

se sprejmejo takoj pri **A. Singer, Gosposke ulice 4.**

Službo

kurjača in ključavničarja

sprejme izvežban mladenič v tej stroki. Nastopi lahko takoj.

Ponudbe se prosijo pod „Kurjač“
Dolenji Logatec št. 41. 2361-1

Urarski

učenec

se sprejme pri **Rudolfu Rusu v Kranju.** 2265-7

Strojnik

izkušen ključavničar, išče službo. Sprejme jo tudi, če je prav samo za nekaj ur na dan.

Naslov v upravnistvu „Slovenskega Naroda“.
2360-1

Klobuki se sprejemajo v popravilo.

Najcenejši vir

za 2338-3

kopalne obleke

„ plašče

„ avbe

„ črevlje

„ rjuhe

„ rokavice

„ hlače

v modni trgovini **P. Mačdlić,**

Ljubljana, Prežernove ulice št. 7.

Velika serijska prodaja!

60% nižje cene za vse poletne predmete n. pr.: **damske batistne in svilnate obleke, svetle obleke, piketasta in platnena krila ter čipkaste in batistaste bluze.**
Moške in deške listrove in pralne obleke in lahke obleke iz poletnega blaga.

„Angleško skladišče oblek“

O. BERNATOVIČ

v Ljubljani, Mestni trg št. 5.

Povodom **zaključka žolskega leta** opozarjamo najvljudneje vse zainteresente, posebno učence, da vsak čas poučuje brezplačno vse moje odjemalce ali take, ki hočejo postati, 2352

izkušena vezilja v vezenju na stroj, krpanju in drugih enakih delih.

Ivan Jax & sin
tovarna za šivalne stroje.

Prijave se sprejemajo v podružnici Ljubljana, Dunajska cesta št. 17.

Izprašan kurjač

išče službe.

Nastop 21. t. m.

Naslov pove upravnistvništo „Slovenskega Naroda“.
2350-1

Ura z verižico

samo 2 K. 2356

Zaradi nakupa velike množine ur razpošilja šleska razpošiljevalnica: prekrasno pozlačeno, 36 ur idočo precizijsko uro na sidro, z lepo verižico za samo K 2 kakor tudi triletnim pisamenim jamstvom. Po povzetju razpošilja **Fruško-šleska razpošiljevalnica**

A. Geib, Krakov 43.
NB. Za neugajajoče denar nazaj.

Donašalec

(Zuträger) 2355-1

vajenec

se sprejmeta

v kavarni „Europa“.

Vsled 2340-2

vinske krize

priporoča

nova vinska klet

Ljubljana, Šelenburgove ul. 6

fini teran

liter po

48vin.

2358

E 52/8

6

Kopalno perilo

zaradi pozne sezone in velike zaloge

2301 5 **20 odstotkov ceneje.**

C. J. Hamann, Mestni trg št. 8, Ljubljana.

Dražbeni oklic.

Po zahtevanju tvrde **I. C. Juvančič v Spodnji Šiški**, zastopane po g. dr. **V. Schweitzerju**, odvetniku v Ljubljani kot upravitelju konkurznega sklada imenovane tvrde ob

dne 24. julija 1908, dopoldne ob 9. uri

pri spodaj oznamenjeni sodnji v izbi št. 3 dražba:

1. Zemljišča vl. št. 2 kat. obč. Mokronog. sestojedegega iz hiše št. 3 v Mokronogu, gospodarskega poslopja, kozolca, kegljišča, vrta, 1 njive, travnika, 2 gozdov v skupni meri 7 ha 71 a 77 m²;

2. zemljišča vl. št. 564 kat. obč. Tržišče, sestojedegega iz 1 gozda v meri 1 h 17 a 32 m² s pritliklino vred, ki sestoji iz raznega pohištva in nekaj poljedelskega orodja.

Nepremičninam, ki jih je prodati na dražbi, so določene vrednosti ad 1. zemljišča vlož. št. 2 kat. obč. Mokronog na **34.450 K**; ad 2. vlož. št. 564 kat. obč. Tržišče na **350 K**, pritliklino na **101 K 20 h.**

Najmanjši ponudek znaša ad 1. 23.034 K 14 h, ad 2. 233 K 33 h, pod tem zneskom se ne prodajo.

Dražbene pogoje in listine, ki se tičejo nepremičnin zemljiško-knjižni izpisek, hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra, cenitvene zapisnike itd. smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj oznamenjeni sodnji v izbi št. 4 med opravnimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodnji najpozneje v dražbenem obroku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne mogle razveljavljati glede nepremičnine same.

O nadaljnih dogodkih dražbenega postopanja se obvestijo osebe, katere imajo sedaj na nepremičnine pravice ali bremena ali jih zadobe v teku dražbenega postopanja, tedaj samo z nabitkom pri sodnji, kadar niti ne stanujejo v okolišju spodaj oznamenjene sodnje, niti ne imenujejo tej v sodnem kraju stanujočega pooblaščenca za vročbe.

C. kr. okrajna sodnja v Mokronogu odd. II.

dne 16. junija 1908.

„SLAVIJA“

45-76

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fondi: 41,335.041.01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97,814.430.97 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z vseskozi slovensko narodno upravo.

Vsa pojasnila daje: **Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gosposkih ulicah št. 12.**

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživlje in smrt s manjšajočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in nakulantuje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.